

Uformel videokonference for EU's forsvarsministre den 12. maj 2020

Samlenotat

1. COVID-19-krisens implikationer for det europæiske forsvars- og sikkerhedspolitiske samarbejde

1

1. COVID-19-KRISENS IMPLIKATIONER FOR DET EUROPÆISKE FORSVARS- OG SIKKERHEDSPOLITISKE SAMARBEJDE

KOM-dokument foreligger ikke.
Nyt notat

1. Resumé

Den 12. maj 2020 forventes Rådet (udenrigsanliggender - forsvar) at drøfte COVID-19 pandemien med fokus på implikationerne af krisen for EU's forsvars- og sikkerhedspolitiske samarbejde. Den uformelle videokonference afholdes i stedet for det planlagte formelle EU forsvarsministermøde.

Den Fælles Udenrigstjeneste vil forventeligt orientere bredt om status for COVID-19 krisens betydning for EU's initiativer på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område. Der vil være fokus på den netop oprettede midlertidige EU-taskforce, som skal understøtte medlemslandenes krisehåndtering samt på EU's missioner og operationer opgaver under krisen.

Derudover vil medlemslandene forventeligt få mulighed for at udveksle de første erfaringer om de nationale militære bidrag til de civile myndigheders opgaveløsning og drøfte krisens implikationer inden for det forsvars- og sikkerhedspolitiske område på længere sigt.

2. Baggrund

Der forventes en bred drøftelse af håndteringen af COVID-19 på kortere sigt, men også af krisens mulige langsigtede implikationer på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område.

Efter den uformelle statusdrøftelse i kredsen af EU forsvarsministre den 6. april 2020 etablerede den høje udenrigsrepræsentant Josep Borrell en Task Force i EU's Fælles Udenrigstjeneste inden for tjenestens stående mandat. Taskforcen er oprettet som et midlertidigt tiltag og er igangsat uden ekstra finansiering fra medlemsstaterne. Blandt medlemslandene er der bred opbakning til taskforcens opgaver med at sikre større koordination i krisehåndteringen. Det er samtidig vurderingen, at Danmark ikke vil kunne deltage i den del af task forcens arbejde, som relaterer sig direkte til emner, som ligger under det danske forsvarsforbehold, herunder EU's militære missioner og operationer.

EU's missioner og operationer er en del af EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (CSDP). EU har aktuelt 11 aktive civile missioner og seks aktive militære missioner og -operationer. Under drøftelsen vil der være fokus på de militære missioners operations- evne og muligheden for, at operationerne kan bidrage til krisehåndtering i skrøbelige stater, som kan blive ramt af pandemien.

Der vil forventeligt være et særligt fokus på EU's engagement i Sahel på baggrund af den forværrede sikkerhedssituation i regionen. EU er aktuelt til stede med en militær træningsmission i Mali (EUTM Mali) foruden civile kapacitetsopbyggende missioner i hhv. Mali (EUCAP Sahel Mali) og Niger (EUCAP Sahel Niger).

For så vidt angår de strategiske implikationer af COVID-19 krisen på længere sigt, vil der være fokus på fortsat kriseberedskab og -respons og på udviklingen i den sikkerhedspolitiske situation globalt. Der vil forventeligt blive udtrykt støtte til at styrke den fælles kommunikation om EU's tiltag samt EU-medlemslandenes interne koordination. Der vil samtidig være fokus på at få medlemslandenes bidrag til, hvordan man kan styrke EU's og medlemsstaternes modstandsdygtighed over for lignende kriser. Der vil forventeligt være fokus på behovet for at styrke intern koordination og ekstern kommunikation, imødegåelse af desinformation og trusler på cyberområdet samt relationerne til partnere, herunder NATO.

Drøftelserne vil givetvis også berøre forbeholdsbemærkede emner inden for forsvarskapabilitetsudvikling samt PESCO-samarbejdet.

3. Formål og indhold

Formålet med drøftelsen i Rådet vil være at bidrage til at sikre en fælles forståelse af pandemiens implikationer for EU's forsvars- og sikkerhedspolitiske samarbejde foruden at rammesætte fremtidige initiativer på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelserne forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Danmark deltager som følge af forsvarsforbeholdet ikke i udarbejdelsen, vedtagelsen og gennemførelsen af Unionens afgørelser og aktioner, som har indvirkning på forsvarsområdet, og som har hjemmel i visse bestemmelser inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Forhandlingssituationen

Det er forventningen, at der blandt EU's medlemslande vil være generel støtte til den koordinerende taskforce, der er blevet oprettet i EU's fælles udenrigstjeneste, og at der vil være generel opfordring til at overveje, hvordan de kortsigtede og langsigtede konsekvenser af COVID-19 krisen håndteres med henblik på at sikre styrket koordination og sikre en klar og aktiv kommunikation om EU's samlede indsats.

10. Regeringens generelle holdning

Der er tale om en uformel drøftelse af krisens betydning på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område blandt forsvarsministrene. Fra dansk side vil man støtte op om koordination og erfaringsudveksling blandt EU's medlemsstater, kommunikation om EU's fælles tiltag, samarbejde om at imødegå cyberangreb og desinformation samt samarbejde mellem EU og NATO.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.